

Český jazyk se zaměřením na vzdělávání

TYP TESTU: CJCB **bakalářské studium**

JAZYKOVÁ ČÁST (úlohy 1–20)

V každé testové úloze označte správnou odpověď. Každá testová úloha obsahuje pouze jednu správnou odpověď.

Maximálně lze získat 20 bodů, za každou správnou odpověď je jeden bod. Za chybnou odpověď se bod neodečítá.

Výsledky zaznamenávejte pouze do přiloženého záznamového archu.

Na vypracování a zanesení výsledků do záznamového archu máte 20 minut.

LITERÁRNÍ ČÁST (úlohy 21–30)

V každé testové úloze označte správnou odpověď. Každá testová úloha obsahuje pouze jednu správnou odpověď.

Maximálně lze získat 20 bodů, za každou správnou odpověď jsou dva body. Za chybnou odpověď se body neodečítají.

Výsledky zaznamenávejte pouze do přiloženého záznamového archu.

Na vypracování a zanesení výsledků do záznamového archu máte 20 minut.

1. Rozhodněte, ve kterém slově se vyskytuje písmeno, jemuž neodpovídá žádná česká hláska.

- a) pěvec
- b) hradní
- c) políčko
- d) soudek

2. Určete, které sloveso má v tvarech oznamovacího způsobu přítomného času rodu činného stejnou podobu kořene jako v tvarech rozkazovacího způsobu.

- a) být
- b) kvést
- c) řídit
- d) sedět

3. Rozhodněte, ve které větě má substantivum *noha* odchylný tvar od skloňovacího vzoru, jemuž odpovídají tvary v ostatních větách.

- a) Pes mi položil míček k nohám.
- b) V nohách té staré skříně to občas podivně zapraská.
- c) Pod nohami stolu se koberec časem otláčí.
- d) **Je mi zima od nohou.**

4. Označte slovo, u něhož ze synchronního hlediska nelze podle Pravidel českého pravopisu odůvodnit psaní počátečního s-/z-.

- a) **spáchat**
- b) stlačit
- c) zkřivit
- d) zchoulostivět

5. Určete, které z následujících substantiv vzniklo z jiného slovního druhu než ostatní tři substantiva.

- a) běžkyně
- b) lištička
- c) **odchod**
- d) ředitelství

6. Rozhodněte, ve kterém souvětí je v zájmu logického smyslu třeba upravit interpunkci.

- a) Jsem přesvědčen, že jsem tentokrát obstál lépe než minule.
- b) Mluvil pravdu, a oni mu stejně nevěřili.
- c) **Přijmeme montéry, kteří zkompletují nový stroj a uklízečku.**
- d) Sporty jako hokej či lyžování vyžadují drahé vybavení.

7. Určete, kterou z následujících složenin lze beze změny jediné hlásky rozpojit tak, aby vznikla gramaticky správná skladební dvojice.

- a) jazykozpytný
- b) bojeschopný**
- c) maloměstský
- d) národopisný

8. Označte větu, v níž se vyskytuje slovesný tvar v rodě trpném.

- a) I já často váhám, jak se v češtině píše některá čínská jména.**
- b) Ne každý ví, jak má správně vyslovit jméno Leicester.
- c) Zítra si zaběháme v parku.
- d) Odpoledne bude podle předpovědi slabě pršet.

9. Určete, které tvrzení vyplývá z následujícího textu:

Primární předložky (*na, pro, za* aj.) jsou od původu předložkami. Je jich zhruba dvacet, tvoří uzavřenou skupinu a patří k nejfrekventovanějším slovům vůbec. Některé se pojí se dvěma pády, některé jen s jedním. Primární předložky jsou víceznačné. Sekundární předložky (např. *díky, vyjma* aj.) jsou slova, která se předložkami stala až druhotně. Je jich několik set a stále vznikají další. Jsou významově specializované, tedy významově jednoznačné, a většinou se každá pojí jen s jedním pádem. Na rozdíl od primárních předložek mohou být sekundární předložky víceslovné.

- a) Malý počet primárních předložek způsobuje, že se v textech vyskytují jen s nízkou četností.
- b) Sekundární předložky tvoří neuzavřenou skupinu.**
- c) Víceznačnost je typickým rysem primárních i sekundárních předložek.
- d) Víme-li, s kolika pády se pojí konkrétní předložka, můžeme ji automaticky zařadit buď mezi primární, nebo mezi sekundární.

10. Rozhodněte, který slovesný tvar vyjadřuje obě následující gramatické kategorie: osobu a jmenný rod.

- a) myslíc
- b) čteme
- c) buďte vítáni**
- d) být znepokojen

11. Určete, ve které větě vyjadřuje tvar třetího pádu přivlastnění (je to tedy tzv. dativ posesivní).

- a) Nohy se mu pletly únavou.**
- b) Při troše snahy jistě dospějeme k řešení.
- c) To vám bylo překvapení!
- d) Bez brýlí se dědečkovi špatně čte.

12. Určete gramatické kategorie podtrženého slova: *Výsledek se dozvíme až příští čtvrtek.*

- a) dativ, singulár, maskulinum životné
- b) akuzativ, singulár, maskulinum neživotné**
- c) nominativ, singulár, maskulinum neživotné
- d) nominativ, singulár, maskulinum životné

13. Rozhodněte, která číslovka odpovídá následující charakteristice: je základní a určitá, většina jejích tvarů odpovídá plurálovému skloňování vzoru *kost*.

- a) dvakrát
- b) pět
- c) tisíc
- d) čtyři**

14. Určete, kterým větným členem je podtržené slovo: *Film, který právě běží v kinech, si rozhodně nenechám ujít.*

- a) přívlastek
- b) předmět
- c) podmět**
- d) přísudek

15. Rozhodněte, které souvětí obsahuje vedlejší větu předmětnou.

- a) Zahlédl jsem ho, jak se snaží nenápadně vyklouznout z domu.
- b) Ukázalo se, že na mou otázku není připraven.
- c) Zaslechl jsem, jak si povídá se svým novým sousedem.**
- d) Neztotožňuji se s jeho přesvědčením, že všechno má racionální vysvětlení.

16. Označte možnost se správně určenými větnými členy.

Příčiny jeho neúspěchu vyhodnotíme s odstupem.

- a) podmět – přívlastek – předmět – přísudek – předmět
- b) předmět – přívlastek – přívlastek – přísudek – příslovečné určení**
- c) předmět – přívlastek – přívlastek – přísudek – předmět
- d) podmět – přívlastek – předmět – přísudek – příslovečné určení

17. Rozhodněte, proč je následující výpověď dvojznačná.

Byl odsouzen za vloupání do vězení.

- a) Ve větě je nevyjádřený podmět.
- b) Věta obsahuje sloveso v rodě trpném.
- c) Věta obsahuje dvě podstatná jména slovesná patřící ke stejnému skloňovacímu vzoru.
- d) Není jasné, na kterém výrazu závisí v pořadí druhé podstatné jméno slovesné.**

18. Určete, čím lze – při zachování významu a beze změny slovosledu – nahradit podtržené slovo ve větě Vytrval, třebaže jej to stálo nemálo úsilí.

- a) být
- b) navzdory
- c) ježto
- d) pakliže

19. Rozhodněte, co vyjadřuje podtržené spojení: V případě zájmu nás neváhejte kontaktovat.

- a) účel
- b) podmínku**
- c) přípustku
- d) míru

20. Určete, které tvrzení nejlépe charakterizuje následující text:

Někdo zaklepal prudce na dvéře a vzápětí vrazil do pokoje pomenší člověk, ale slušně vypouklého břicha, na němž po huňaté plišové vestě splýval těžký zlatý řetěz od hodinek s četnými přívěsky. I jinak jevil jeho oděv solidní krasocit zámožného pražského měšťana a kruhovitá, čistě oholená, v různých odstínech červené barvy zářící tvář byla plna té ušlechtilé důstojnosti, kterou propůjčuje toliko knihovní vlastnictví třípatrového domu.

- a) Text je v naprostém souladu s aktuálně platnou pravopisnou kodifikací.
- b) V textu se vyskytuje přechodník přítomný.
- c) Text obsahuje pouze podřadná souvětí.
- d) V textu se více než jednou objevuje přívlastek postupně rozvíjející.**

21. TABOOK je

a) každoroční festival malých nakladatelství v Táboře

- b) festival literatury pro děti a mládež probíhající v Tachově
- c) sekce literatury s genderovou tematikou na festivalu Svět knihy
- d) česko-anglická hybridní edice anglické beletrie na podporu výuky angličtiny
- e) nonsensová básnická sbírka Jana Vodňanského

22. Které z uvedených přísloví využívá paradox?

- a) Zlé samo se učí
- b) Nevýskej, ještě s nepřeskočil
- c) **Malý oheň velký les spálí**
- d) Dobrý pes lepší než zlý člověk
- e) Nehleď na řeč, ale na věc

23. Mezi pražské německé autory patřili

- a) Max Brod, Thomas Mann, Franz Werfel
- b) Jiří Weil, Franz Kafka, Stefan Zweig
- c) Adalbert Stifter, Karel May, František Langer
- d) Karel Schulz, Max Brod, Gustav Meyrink
- e) **Egon Erwin Kisch, Franz Werfel, Rainer Maria Rilke**

24. Vyberte, které odpovědi nejlépe odpovídá tento popis: laický kazatel a teolog, z jehož myšlenek vycházela ve 2. pol. 15. století Jednota bratrská.

- a) Jan z Rabštejna
- b) Jan Milíč z Kroměříže
- c) Jakoubek ze Stříbra
- d) **Petr Chelčický**
- e) Tomáš ze Štítného

25. Typické drama NEPŘEDPOKLÁDÁ

- a) zápletku
- b) dialog
- c) **vypravěče**
- d) konflikt
- e) postavy

26. Přiřaďte k sobě umělecký směr a autora, který jeho postupy vyžíval ve své literární tvorbě.

1 Surrealismus	A Jiří Voskovec a Jan Werich
2 Expresionismus	B Richard Weiner
3 Vitalismus	C Vítězslav Nezval
4 Proletářská poezie	D Jaroslav Seifert
5 Dadaismus	E Fráňa Šrámek

Vyberte správné řešení:

- a) 1B, 2C, 3D, 4A, 5E
- b) 1B, 2E, 3A, 4C, 5D
- c) 1C, 2A, 3B, 4D, 5E
- d) 1D, 2C, 3E, 4A, 5B
- e) **1C, 2B, 3E, 4D, 5A**

27. Komu z následujících spisovatelů byla v roce 2019 udělena Nobelova cena za literaturu?

- a) Michel Houellebecq (Francie)
- b) Ian McEwan (Velká Británie)
- c) Haruki Murakami (Japonsko)
- d) **Peter Handke (Rakousko)**
- e) Orhan Pamuk (Turecko)

28. Který z uvedených románů využívá několika vypravěčů?

- a) Obsluhoval jsem anglického krále (B. Hrabal)
- b) **Žert (M. Kundera)**
- c) Proces (F. Kafka)
- d) Pan Theodor Mundstock (L. Fuks)
- e) Babička (B. Němcová)

VÝCHOZÍ TEXT K OTÁZKÁM 29 A 30

Pozdrav rodnému kraji

Den slunce je a vůně plný.
Oslněn kráčí krásou dne.
Obilím táhnou dlouhé vlny
po lánech půdy úrodné.

Můj rodný kraj! Chci v duši vtěsnat
požitek turisty a dost.
Vzpomínat hnusno. Dobře je snad,
že k srdci mému nepřirost.

Láskou jej nezdravím, leč smíchem. -
Mně vstříc po žluté silnici
jde měšťák s naduřelým břichem
se svojí tlustou samicí.

Dost možná: Zde se narodili
a žili v tupém štěstí svém.
Několik bytů zalidnili
životaschopným potomstvem.

A až kdys naplní svá léta,
pak spát zde budou v pokoji
a ještě vděčně ten kout světa
svou vlastní mrchou pohnojí.

(František Gellner: Po nás ať přijde potopa!, 1901)

29. Jaký vztah zaujímá lyrický subjekt ke svému rodnému kraji v této básni?

- a) Obdivný
- b) Úsměvný
- c) **Sarkastický**
- d) Nostalgický
- e) Láskyplný

30. Jakým způsobem zobrazuje lyrický subjekt obyvatele rodného kraje?

- a) **Jako zvířata**
- b) Jako vážené osobnosti
- c) Jako své milované blízké
- d) Jako bytosti slepě poslouchající příkazy
- e) Jako úspěšné jedince